

Na temelju članka 16. stavak 1. i članka 17. stavak 1. Zakona o Vladi Hercegovačko-neretvanske županije („Narodne novine HNŽ“, broj: 3/07 i 5/09) i članka 18. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji („Narodne novine HNŽ“, broj: 4/12), Vlada Hercegovačko-neretvanske županije je na 24. sjednici, održanoj 5.7. 2012. godine, donijela

U R E D B U

O KRITERIJIMA, STANDARDIMA I NORMATIVIMA U VISOKOM OBRAZOVANJU U HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet uredbe)

Kriterijima, standardima i normativima za visoko obrazovanje utvrđuju se opće odredbe, tehnički normativi, oprema za rad, pedagoški standardi i prijelazne i završne odredbe kojih se moraju pridržavati i ispunjavati visokoškolske ustanove na prostoru Hercegovačko-neretvanske županije.

Članak 2.

(Mjerila i norme)

Odredbe Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji primjenjuju se na sve visokoškolske ustanove koje rade na prostoru Hercegovačko-neretvanske županije, sa sjedištem u Hercegovačko-neretvanskoj županiji ili sa sjedištem izvan Hercegovačko-neretvanske županije.

Prostor, oprema i sredstva namijenjeni za izvođenje djelatnosti visokog obrazovanja koriste se sukladno didaktičkim uvjetima, Zakonu o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji i drugim važećim propisima.

II. TEHNIČKI NORMATIVI

Članak 3.

(Prostorni uvjeti)

Za izvođenje djelatnosti visokog obrazovanja u visokoškolskim ustanovama na prostoru Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu: Ustanova), prostori moraju biti takvi da ispunjavaju uvjete higijensko-tehničke klimatizacije, rasvjete, instalacija, zaštita od požara, udara groma i drugo, utvrđene općim i posebnim propisima.

Ustanova je obvezna invalidnim osobama osigurati nesmetan pristup i uvjete za korištenje prostora.

Članak 4.

(Korištenje prostora)

Prostor za obavljanje visokoobrazovne djelatnosti je u vlasništvu Ustanove, zakupu ili je dodijeljen na korištenje, dok traju ciklusi studija i najmanje dvije godine nakon završetka ciklusa obrazovanja.

Članak 5.

(Izvođenje nastave u prostoru druge ustanove)

Ustanove mogu izvoditi dijelove nastavnog plana i programa u prostorima drugih ustanova, što se regulira ugovorom i utvrđuje realiziranjem plana studija.

Članak 6.

(Minimalni prostorni uvjeti)

Za izvođenje djelatnosti visokog obrazovanja Ustanove moraju osigurati minimalan prostor:

A. Za realiziranje nastavnih planova i programa iz znanstvenih područja:

- društvenih i humanističkih po jednom studentu	2,5 m ²
- prirodnih, tehničkih i biotehničkih po jednom studentu	3,5 m ²
- biomedicine i zdravstva po jednom studentu	5 m ²
- umjetnosti i športa po jednom studentu	7 m ²

B. Za akademsko osoblje uposlano na:

- puno radno vrijeme po normi po jednom uposlenom	7 m ²

C. Administrativno osoblje uposlano na:

- puno radno vrijeme po jednom uposlenom	7 m ²

D. Zajednički višenamjenski prostor

- po jednom studentu i uposlenom	0,5 m ²

III. OPREMA ZA RAD

Članak 7.

(Nastavna sredstva i oprema)

Ustanova je obvezna osigurati nastavna sredstva i ostalo potrebno za realiziranje nastavnog plana i programa. Nastavnim planom i programom se obvezno utvrđuje popis nastavnih sredstava i opreme za izvođenje nastave na temelju čega se utvrđuje izvedbeni plan studija.

Članak 8.

(Prostor za specifične sadržaje)

Za realiziranje specifičnih sadržaja nastavnog plana i programa Ustanova je obvezna osigurati poseban opremljen prostor, naročito specijalizirane radionice i laboratorije.

Članak 9.

(Računalna oprema)

Ustanova osigurava najmanje:

- jedan računar i jedan projektor u svakoj učionici;
- jedan računar na 300 studenata u čitaoničkom prostoru;
- jedan računar na pristupačnom mjestu na 1000 studenata s pristupom na internet;
- jedan računar u prostoriji predstavnika studentskog tijela i
- jedan računar za akademsko osoblje s internetom po uposlenom na neodređeno i puno radno vrijeme.

Članak 10.

(Računalna mreža)

Ustanova je obvezna osigurati stalnu internet konekciju, umrežavanje ili bežičnu konekciju.

Računari u računarskim učionicama i prostorima za akademsko i neakademsko osoblje, te prostorijama studentskih predstavničkih tijela moraju biti umreženi i imati pristup širokopojasnom internetu.

Na Ustanovi i svakoj organizacijskoj jedinici potrebno je osigurati pristupne točke/lokacije na kojima je spojenim uređajima, opremljenim za bežičnu komunikaciju, omogućen pristup internetu i to minimalno tri pristupne točke: na prikladnom prostoru u zgradi, u prostoriji tijela ustanove i u čitaoničkom prostoru.

Ustanova mora osigurati na svim računarima odgovarajuće licencirane sistemske softvere.

Članak 11.

(Oprema knjižnice)

Ustanova osigurava prostorije i opremu, knjižnice, knjižničnu građu potrebnu za nastavni proces, znanstveno-istraživački rad i umjetnički rad.

Studentima je u knjižnici dostupna obvezna i dodatna literatura.

Knjižnica ima javno dostupan katalog knjižnične građe i podatke o pristupu digitalnim knjižnicama i znanstvenim bazama podataka.

Ustanova osigurava stručne i znanstvene časopise, minimalno po dva primjerka iz studijskih područja za cikluse studija koje izvode.

Ustanova osigurava u knjižnici najmanje 5.000 knjižnih jedinica po ciklusu studija.

Članak 12.

(Sanitarni čvorovi)

Ustanova mora imati sanitarne čvorove za muške i za ženske osobe i to minimalno po jednu kabinu za pedeset (50) studenata u jednoj smjeni.

IV. PEDAGOŠKI STANDARDI

Članak 13.

(Akademska osoblje)

Akademska osoblje bira se sukladno odredbama Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovinačko-neretvanskoj županiji.

Ustanova mora imati u stalnom radnom odnosu 50% nastavnika i suradnika za obvezne i stručne predmete usko vezane za područje studija.

Za studij medicinskih i zdravstvenih znanosti Ustanova svojim aktom može utvrditi broj nastavnika i stručnih suradnika u stalnom radnom odnosu.

Radni odnos u Ustanovi zasniva se sukladno zakonu i općim aktima Ustanove.

Članak 14.

(Nastavne norme)

U okviru 40-satnog radnog tjedna predavanja i druge oblike ustanove izvode:

a) na sveučilištu

- redoviti profesori, izvanredni profesori i docenti 4-6 sati tjedno;
- lektori, viši asistenti i asistenti 8-12 sati tjedno.

b) na visokoj školi

- profesori i predavači 4-8 sati tjedno;
- asistenti 10-14 sati tjedno.

Aktom ustanove utvrđuje se raspored poslova u 40-satnom radnom tjednu (pripreme, konsultacije, rad u stručnim tijelima, stručno usavršavanje i drugo).

Članak 15.

(Ostalo osoblje)

Ustanova za obavljanje djelatnosti osigurava osoblje:

- za rad u knjižnici za svakih 500 studenata minimalno jedan (1) djelatnik;
- za administraciju za svakih 300 studenata minimalno jedan (1) djelatnik.

Broj djelatnika i njihove kompetencije za obavljanje knjižničnih, administrativnih, računovodstveno-financijskih, tehničkih i drugih poslova utvrđuje se aktom Ustanove.

U izuzetnim slučajevima broj djelatnika iz stavka 1. ovog članka Ustanova može svojim aktom utvrditi, ali ne manje od po jednog djelatnika.

Članak 16.

(Nastavne grupe)

1. Nastavne grupe studenata na predavanjima I i II ciklusa:

1.1. Za nastavne predmete iz studija prirodnih, biotehničkih i tehničkih znanosti maksimalan broj studenata na predavanjima I i II godine je 80, a na ostalim godinama 40 studenata.

1.2. Za nastavne predmete iz studija biomedicine i zdravstva maksimalan broj studenata na predavanjima I i II godine je 70, a na ostalim godinama 40 studenata.

1.3. Za nastavne predmete iz studija društvenih znanosti, humanističkih znanosti i športa maksimalan broj studenata na predavanjima I i II godine je 100, a na ostalim godinama 80 studenata.

1.4. Za nastavne predmete iz studija umjetnosti maksimalan broj studenata na predavanjima I i II godine je 30, a na ostalim godinama 20 studenata.

2. Nastavne grupe studenata na vježbama I i II ciklusa:

2.1. Na auditornim/seminarskim vježbama maksimalan broj studenata je 35;

2.2. Na praktičnim vježbama maksimalan broj studenata je 20;

2.3. Na studijama biomedicine i zdravstva maksimalan broj studenata na praktičnim vježbama je 10, a na kliničkim predavanjima 5;

2.4. Na studiju umjetnosti maksimalan broj studenata na vježbama je 10;

2.5. Na studiju športa maksimalan broj studenata na vježbama je 30.

Članak 17.

(Trajanje semestra i opterećenje studenata)

Akadska godina sastoji se od zimskog i ljetnog semestra ili trimestara.

Nastava u jednom semestru izvodi se minimalno 15 tjedana.

Tjedno opterećenje redovitih studenata može biti minimalno 20 sati, a maksimalno 30 sati na predavanjima i drugim oblicima nastave.

Za izvanredne studente izvode se predavanja i drugi oblici nastave najmanje 20% od obveza redovitih studenata utvrđenim nastavnim planom i programom.

Članak 18.

(Promjena studija)

Uvjeti prijelaza sa stručnog na sveučilišni studij, prijelaza s druge ustanove i prijelaza s jednog studija na drugi studij u okviru Ustanove, uređuje se općim aktom Ustanove i Pravilnikom-pravila studija.

Na isti način kao u stavku 1. ovog članka uređuju se pitanja prijelaza na studij sa sveučilišta na visoku školu.

Članak 19.

(Kriteriji upisa)

Općim aktom Ustanove i pravilnikom studija utvrđuju se kriteriji izravnog upisa na studij ili provođenja razredbenog postupka.

Upis redovitih studenata u višu godinu studija obavlja se do 1. listopada akademske godine, a iznimno do 15. listopada o čemu odluku donosi senat Ustanove.

Članak 20.

(Izvedbeni plan)

Studij se izvodi prema izvedbenom planu nastave koji Ustanova utvrđuje i objavljuje prije početka izvođenja nastave, a obvezno sadrži popis akademskog osoblja koje izvodi nastavu, mjesto izvođenja nastave, početak i završetak izvođenja nastave, oblike nastave, ispitne rokove, popis literature i druge relevantne činjenice za nastavni proces.

Članak 21.

(Vrhunski športaši i umjetnici)

Vrhunskim športašima i umjetnicima Ustanova može odobriti dijelove studije redovitih studenata na način propisan aktom Ustanove za izvanredne studente.

Članak 22.

(Uspješni studenti)

Iznimno uspješnim studentima Ustanova može općim aktom i pravilnikom studija utvrditi i odobriti završetak studija u vremenu kraćem od propisanog trajanja studija.

Članak 23.

(Trajanje nastavnog sata)

Nastavni sat traje 45 minuta, a opterećenje studenata utvrđuje se nastavnim planom.

Članak 24.

(Provjeravanje znanja i ocjenjivanje)

Znanje se provjerava i ocjenjuje tijekom nastave, a konačna ocjena utvrđuje se na ispitu. Viši asistenti i asistenti ne mogu samostalno držati predavanja niti obavljati ispite.

Pravilnikom studija Ustanova uređuje polaganje ispita (pismeno, usmeno, praktično i drugo), sustav preduvjeta, žalbi na ocjenu, postupak ponavljanja, prava na uvid u ispitne rezultate i drugo.

Rokovi za polaganje ispita su zimski, ljetni i jesenski ispiti.

Općim aktom Ustanova može utvrditi i izvanredne ispitne rokove.

Redoviti ispitni rokovi traju do 30 dana, s najmanje dva ispitna termina s međusobnim razmakom od najmanje 14 dana.

Članak 25.

Konačna ocjena na ispitu utvrđuje se brojčano i opisno.

Ispit za konačnu ocjenu može se polagati 4 puta.

Četvrti put ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom.

Brojčane ocjene su:

- izvrstan (5); vrlo dobar (4); dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1) ili

- deset (10); devet (9); osam (8); sedam (7); šest (6) i pet (5).

Student ocijenjen nedovoljan (1) ili pet (5) nije položio ispit i ocjena se ne upisuje u indeks.

Brojčani sustav ocjena uspoređuje se s ECTS sustavom i na način:

- izvrstan (5) → A	A → izvrstan 5
- vrlo dobar (4) → B	B → vrlo dobar 4
- dobar (3) → C	C → dobar 3
- dovoljan (2) → D	D → dovoljan 2
- nedovoljan 1 → F, FX	FX, F → nedovoljan 1

Uspjeh studenata na ispitu i drugim oblicima provjere znanja može se vrednovati i ocjenjivati sustavom usporedivim sa (ECTS) sistemom kako slijedi:

a) izuzetan (10) → A	A → izuzetan (10)
b) iznad prosjeka (9) → B	B → iznad prosjeka (9)
c) prosječan (8) → C	C → prosječan (8)
d) općenito dobar (7) → D	D → općenito dobar (7)
e) zadovoljava (6) → E	E → zadovoljava (6)
f) nedovoljan (5) → F, FX	F, FX → nedovoljan (5)

Općim aktom Ustanove i pravilnikom studija pobliže se uređuje polaganje ispita, prijenos studijskih bodova, nepoloženih ispita iz predmeta, prijavljivanje ispita, popisa obavljenih ispita i polaganje završenih ispita i drugo.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(Usklađivanje akta)

Ustanove su dužne uskladiti svoja akta i u aktima pobliže urediti kriterije, standarde i normative sukladno odredbama ove Uredbe u roku od devedeset (90) dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 27.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ove Uredbe na prostoru Hercegovačko-neretvanske županije prestaju važiti svi dosadašnji propisi koji su se odnosili na kriterije, standarde i normative za visoko obrazovanje.

Članak 28.

(Stupanje na snagu Uredbe)

Uredba o kriterijima, standardima i normativima u visiom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
V L A D A

P R E D S J E D N I K

Broj: 01-1-02-1330/12
Mostar, 5.7.2012. godine

Denis Lasić, s.r.